

КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ НУКЛЕЇНОВОГО ГОМЕОСТАЗУ ПРИ СУДИННІЙ ПАТОЛОГІЇ ГОЛОВНОГО МОЗКУ

- **Андріюк Л.В.**, д. мед. н., проф., завідувач кафедри реабілітації та нетрад. медицини
- *Львівський Національний медичний університет імені Данила Галицького*

Актуальність

Руйнування клітин, що спостерігається при судинній патології головного мозку, підвищення проникності пор і гематоенцефалічного бар'єру та розрив лізосомальних мембран зумовлюють вихід НК і нуклеаз у міжклітинний простір, а далі - у кров і спинномозкову рідину.

Мета дослідження. Вивчення корекції порушень нуклеїнового гомеостазу при судинній патології головного мозку.

Матеріали та методи дослідження. Клініко-лабораторні та імунно-біохімічні показники гомеостазу.

Результати дослідження. Потрапляння нуклеаз в біологічні рідини активує їх ензиматичні системи, внаслідок чого ці ферменти безпосередньо впливають на метаболізм НК. Так, підвищення вмісту РНК і зниження ДНК у сироватці крові і лікворі відображає послаблення деструктивних і посилення компенсаторних процесів та свідчить про сприятливий перебіг захворювання, тоді як зниження рівня РНК і збільшення вмісту ДНК у цих рідинах характеризує виражені дистрофічні зміни, ареактивність організму і відображає торпідний перебіг хвороби. Наростання активності РНК-аз є також проявом одного з механізмів у відповідь на збільшення кількості РНК у крові та лікворі.

Кожна з обстежених груп хворих була розділена на дві підгрупи: основну та порівняння. Пацієнти групи порівняння отримували базове лікування для даного захворювання. Хворі основної групи окрім базового лікування отримували РНК по 1 г тричі на день. В обох групах хворих проведене лікування дало позитивний результат. Однак, якщо у групі хворих, які отримували додатково до базового лікування РНК зменшення частоти скарг носило статистично вірогідний характер ($p < 0,05$), то у групі хворих з базовим лікуванням це зменшення було статистично менш достовірним. Особливо добре впливав прийом РНК на головний біль пульсуючого характеру, запаморочення, похитування при ходьбі.

Так, наприклад, рівень нуклеїнових кислот у хворих з ДЕ II ст. після лікування з додаванням РНК, у сироватці крові вірогідно збільшувався, як і активність нуклеаз та досягав норми одразу після лікування. У хворих, які

отримували базове лікування встановлено вірогідне підвищення рівня ДНК і активності ДНК-аз порівняно з показниками до початку лікування, які все ж не досягали норми, та підвищення концентрації сумарних нуклеїнових кислот, РНК і активності РНК-аз, яка, однак не досягає ступеня вірогідності ($p > 0,05$), хоча вони є достовірно ($p < 0,05$) меншими порівняно з контрольними показниками. Коефіцієнти співвідношень при терапії з долученням РНК вірогідно наближалися до норми, на відміну від таких при базовому лікуванні. У групі хворих, які отримували додатково РИК, показники нуклеїнового гомеостазу сироватки крові мали тенденцію до нормалізації, достовірно підвищувався рівень нуклеїнових кислот ($p < 0,001$) і активність кислих нуклеаз порівняно з показниками до початку лікування. При лікуванні з додаванням до базової схеми РНК поряд з клінічним покращанням спостерігали позитивні зміни ряду параклінічних показників, зокрема за даними УЗДГ, виявлено вірогідний ріст показників середньої швидкості кровотоку та зниження пульсового індексу.

Висновки. Результати порівняння клінічних та параклінічних змін в динаміці лікування можуть свідчити про певну роль РНК у патологічних механізмах судинної патології.

Надійшли до редакції 29.09.2023.

Прийнято до друку 02.10.2023.

УДК 378.147:378.057.87

ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФАРМАКОЛОГІЯ» В НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

- **Горчакова Н. О.**, д. мед. н., професор
- **Гнатюк В. В.**, д. мед. н., доцент
- **Савченко Н. В.**, к. мед. н., доцент
- **Горбач А. О.**, аспірант, асистент
- *Національний медичний університет імені О. О. Богомольця*

Актуальність. Підвищення якості освіти є невід'ємною вимогою формування висококваліфікованих спеціалістів. Вивчення фармакології є важливою складовою формування професійних компетентностей у майбутніх лікарів та фармацевтів, сприяє поступовому переходу від теоретичного навчання до практичного застосування знань.

Мета роботи. Дослідити аспекти діяльності співробітників кафедри фармакології НМУ імені О. О. Богомольця, які сприяють підвищенню мотивації студентів до навчання.